

פסחים קב

דברי רב חסדא

שינוי מקום צריך לברך	שינוי מקום צריך לברך	
דברים הטעונים ברכה לאחריהן במקומן	בדברים שאין טעונים ברכה לאחריהן במקומן	ההלכה

קושי על רב חסדא: מיתיבי: בני חבורה שהיו מסובין לשתות, ועקרו רגליהן לצאת לקראת חתן או לקראת כלה, במה דברים אמורים

שהניחו שם זקן או חולה	אבל לא הניחו שם לא זקן ולא חולה
כשהן יוצאין - אין טעונים ברכה למפרע, כשהן חוזרין - אין טעונים ברכה לכתחלה.	כשהן יוצאין - טעונים ברכה למפרע, כשהן חוזרין - טעונים ברכה לכתחלה.

הסבר הקושי: מדקתני עקרו רגליהן - מכלל דבדברים הטעונים ברכה לאחריהן במקומן עסקינן, וטעמא - דהניחו שם זקן או חולה, הוא דכשהן יוצאין אין טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין אין טעונים ברכה לכתחלה. אבל לא הניחו שם זקן או חולה - כשהן יוצאין טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונים ברכה לכתחלה. קשיא לרב חסדא!

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק: מאן תנא עקירות - רבי יהודה. דתניא:

חברים שהיו מסובין, ועקרו רגליהם לילך לבית הכנסת או לבית המדרש

תנא קמא	רבי יהודה
כשהן יוצאין - אין טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - אין טעונים ברכה לכתחלה	במה דברים אמורים - בזמן שהניחו שם מקצת חברים, אבל לא הניחו שם מקצת חברים, יוצאין - טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונים ברכה לכתחלה

דיוק מהברייתא כדי לתרץ: אלא טעמא - בדברים הטעונים ברכה לאחריהן במקומן, כשהן יוצאין אין טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - אין טעונים ברכה לכתחלה. אבל דברים שאין טעונים ברכה לאחריהן במקומן - אפילו לרבנן, כשהן יוצאין - טעונים ברכה למפרע, וכשהן חוזרין - טעונים ברכה לכתחלה.

העלאת קושי על ר' יוחנן מהדיוק בברייתא: לימא תיהוי תיובתא דרבי יוחנן?

קושי על העלאת הקושי: ולא מי אותביניה חדא זימנא?

תירוץ: נימא מהא נמי תיהוי תיובתא.

תירוץ לקושי: אמר לך רבי יוחנן: הוא הדין דאפילו דברים שאין טעונים ברכה

לאחריהם במקומן נמי אין צריכין לברך, והא דקתני עקרו רגליהן - להודיעך

כחו דרבי יהודה, דאפילו דברים שטעונים ברכה לאחריהן במקומן, טעמא -

דהניחו מקצת חברים, אבל לא הניחו מקצת חברים - כשהן יוצאין טעונים

ברכה למפרע, וכשהן חוזרין טעונים ברכה לכתחלה.

חיזוק לדברי רב חסדא מברייתא: תניא כוותיה דרב חסדא: **חברים שהיו מסובין לשתות יין**

ועקרו רגליהן וחזרו - אין צריכין לברך.

הבאת ברייתא בנושא מפסיקין: תנו רבנן: בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום

רבי יהודה	רבי יוסי
מביאין לו כוס של יין, ואומר עליו קדושת היום ושני אומר עליו ברכת המזון	אוכל והולך עד שתחשך גמרו, כוס ראשון מברך עליו ברכת המזון, והשני אומר עליו קדושת היום

שאלה על הברייתא: אמאי? ונימרינהו לתרוייהו אחדא כסא!

תשובה: אמר רב הונא אמר רב ששת: אין אומרים שתי קדושות על כוס אחד.

שאלה: מאי טעמא?

תשובה: אמר רב נחמן בר יצחק: לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות.

קושי: ולא? והא תניא: הנכנס לביתו במוצאי שבת מברך על היין, ועל המאור,

ועל הבשמים, ואחר כך אומר הבדלה על הכוס. ואם אין לו אלא כוס אחד - מניחו

לאחר המזון ומשלשין כולן לאחריו.

תירוץ 1: אין לו שאני.

קושי: והא יום טוב שחל להיות אחר השבת, דאית ליה, ואמר רב: יקנייה!

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

תירוץ: אמרי: מדלא אמר זמן - מכלל דבשביעי של פסח עסקינן, דכל מאי דהוה ליה אכיל ליה, ולית ליה.

קושי: והא יום טוב ראשון, דאית ליה, ואמר אביי: יקזני"ה, ורבא אמר יקנה"ז!

תירוץ 2: אלא: הבדלה וקידוש - חדא מילתא היא, ברכת המזון וקידוש - תרי מילי נינהו.

